

(63. 1.)

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG.

(Ingezonden bij brief van 19 September 1906.)

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder n°. 116 der Zitting 1905—1906.)*Verslag der Algemeene Rekenkamer in Nederland.*

III. Kosteloos gebruik van een gebouw ten behoeve van de Koloniale Reserve.

Toen in 1895 de behoefte aan meer verpleegruimte voor de reconvallescenten der Koloniale Reserve bleek, werd daarin zoo spoedig en zoo goedkoop mogelijk voorzien.

Dat die voorziening den Staat gemiddeld ± f 3000 's jaars heeft gekost, kan de ondergeteekende geen te hooge uitgaaf vinden; ook niet als daarbij in aanmerking wordt genomen, dat de onderhoudskosten van het gratis verkregen en door verbouwing voor het doel geschikt gemaakte voormalige weeshuis tevens voor rekening van den gebruiker kwamen.

Niemand kon voorzien hoelang de sterkte van de reconvallescentenafdeeling boven het door de gemeente Zutphen voor het gratis gebruik van het gebouw geëischte minimum-cijfer dier sterkte zou blijven; er bestond alle kans dat dit cijfer nog in geen jaren zou worden bereikt, in welk geval de gemiddelde uitgave, thans ± f 3000 per jaar, zooveel geringer zou zijn geworden.

Eene minder kostbare voorziening dan die welke destijds getroffen werd, was beslist uitgesloten.

VIII. Onjuiste toepassing van boetebepalingen.

IX. Buitenwerkingstelling van boetebepalingen om redenen van billijkheid.

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de Commissie zich heeft kunnen vereenigen met de in de Nota van den ondergeteekende van 5 Mei 1906 (Gedrukte Stukken 1905—1906, 17, n°. 2) gemotiveerde gedraglijn van het Departement van Koloniën nopens de toepassing van de boetebepalingen in de contracten voor de levering van goederen voor den Indischen dienst.

Verslag van de Algemeene Rekenkamer in Nederlandsch-Indië.

De door de Commissie gemaakte opmerkingen en gegeven wenken betreffende de §§ 11, 36, 40, 41, 57 en 70 worden ter kennis van den Gouverneur-Generaal gebracht.

Wat betreft het aangeteekende ad § 45, kan de ondergeteekende mededeelen, dat de in uitzicht gestelde maatregelen tot tegengang van wanbetaling van canon sedert zijn tot stand

gekomen bij de ordonnantie van 19 November 1905 (*Indisch Staatsblad* n°. 574).

Daarin is o. m. bepaald, dat voor de op het tijdstip van overdracht van het erfpachtsrecht verschuldigde pachtpenningen, zoolwel de nieuwe als de gewezen erfpachter, ieder voor het geheel aansprakelijk zijn.

Ten aanzien van § 68 zij het volgende aangeteekend:

De levering van kapmessen voor den Indischen dienst was vroeger in handen van één buitenlandsche firma. Die firma kreeg langzamerhand blijkbaar de overtuiging, dat zij alleen de kapmessen, waaraan zeer strenge eischen werden gesteld, tot tevredenheid van de met de keuring belaste, onder het Departement van Oorlog ressorteerende, commissie leveren kon. De prijzen stegen dan ook enorm, zoodat men pogingen meende te moeten in het werk stellen om het monopolie te breken en door eene andere wijze van aanschaffing tot een prijs meer evenredig aan de waarde van het artikel te geraken. Bij de hieropgevolgde, van het Departement van Koloniën uitgegane openbare aanbesteding was evenwel de gevraagde prijs zóó laag, dat de vraag rees of de inschrijvers zich wel eene juiste voorstelling maakten van hetgeen te leveren was. Aan den laagsten inschrijver werd dan ook de levering niet gegund. Eene onderhandsche inschrijving werd hierop geopend, waarbij ieder inschrijver, door het overleggen van een model, moest toonen in hoeverre hij zich rekenschap gaf van hetgeen verlangd werd.

De firma, die de levering van de kapmessen bij deze onderhandsche inschrijving in handen kreeg, vroeg een prijs die, hoewel verre beneden den vroeger betaalden blijvende, toch niet zóó laag was, dat aangenomen moest worden dat de inschrijver zich eene geheel onjuiste voorstelling van den aard der levering maakte.

Daar het artikel echter voor deze firma geheel nieuw was, waren bij deze levering vele moeilijkheden te overwinnen in verband met de door de keuringscommissie gestelde eischen.

Later bleek, door de uit Indië vernomen afkeuringen, dat men aldaar nog hooger eischen stelde dan de keuringscommissie voor het Departement van Koloniën, die, evenals de aanneemster, voor eene geheel nieuwe zaak stond, zoodat, niettegenstaande de zorg die dezerzijds aan de keuring was besteed, een gedeelte der kapmessen niet voor het beoogde doel bruikbaar werd geoordeeld. Dit deel kon echter gebezigd worden voor andere doeleinden, waarvoor met minder uitstekende hoedanigheid kon worden volstaan.

Dat deze afkeuringen den lande nadeel berokkenden is echter slechts schijnbaar. Was men niet overgegaan tot het breken van het monopolie, dan waren in plaats van de nu ten deele afgekeurde kapmessen hoogstwaarschijnlijk voorwerpen van onberispelijke hoedanigheid geleverd, maar dan had men daarvoor ook de buitensporige hoge prijzen moeten betalen, welke vroeger gevraagd werden.

Berekent men de kapmessen tegen de daarvoor betaalde prijzen en telt men daarbij de door afkeuringen geleden verliezen, dan komt men tot een totaal, dat verre beneden de som blijft, welke men had moeten betalen, wanneer men niet het vroeger monopolie gebroken had.

Bij slot van rekening werden dus een zeker aantal bruikbare ook in Indië goedgekeurde kapmessen verkregen tot veel lager bedrag dan besteed zou zijn voor een gelijk aantal kapmessen van de soort die vroeger gezonden werd. Uit dit oogpunt beschouwd, is dus den lande geen nadeel berokkend, maar heeft integendeel de nieuwe wijze van aanschaffing, niettegenstaande de afkeuringen, eene belangrijke bezuiniging ten gevolge gehad.

De Minister van Koloniën,

D. FOCK.